

**DE AANPAK VAN FINANCIËLE EN ECONOMISCHE ONDERZOEKEN
BINNEN DE FEDERALE GERECHTELIJKE POLITIE NA DE OPTIMALISATIE
EN DE HERTEKENING VAN DE CENTRALE DIRECTIES**

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

1.	ONDERWERP _____	1
2.	METHODOLOGIE EN ONDERZOEKSVERRICHTINGEN _____	2
3.	ANALYSE _____	4
3.1.	Economische en financiële onderzoeken voor de optimalisatie van de federale politie in 2014 --4	
3.1.1.	Lokale politie – federale politie	4
3.1.2.	Federale politie: gedeconcentreerd – centraal	5
3.1.3.	CDGEFID	5
3.1.4.	Strafonderzoeken op 3 niveaus binnen de geïntegreerde politie	8
3.2.	Economische en financiële onderzoeken na de optimalisatiemaatregelen van de federale politie in 2014 -----	8
3.2.1.	Optimalisatiemaatregelen 2014.....	8
3.2.2.	Strafonderzoeken op 4 niveaus	9
3.2.3.	Koninklijk besluit van 27 oktober 2015 tot vaststelling van de personeelsformatie van de federale politie (OT3)	10
3.2.4.	CDGEFID na de optimalisatie	11
3.2.5.	Gespecialiseerde onderzoekseenheden in de 5 FGP ressortelijke hoofdplaatsen – gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams - MOTEM	14
3.2.6.	Nieuw Functioneringsmodel DGJ	18
3.2.7.	Meerwaarde.....	19
3.2.8.	Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019.....	20
4.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN _____	21
4.1.	CONCLUSIES -----	21
4.1.1.	Optimalisatiemaatregelen.....	21
4.1.2.	Afstemming van de werking inzake ECOFIN-onderzoeken tussen de lokale politie en de federale politie	22
4.1.3.	Afstemming van de werking inzake ECOFIN-onderzoeken tussen de entiteiten van de federale gerechtelijke politie.....	22
4.1.4.	CDGEFID	23
4.1.5.	Gespecialiseerde onderzoekseenheden in de 5 FGP ressortelijke hoofdplaatsen – gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams - MOTEM	24
4.1.6.	Personele capaciteit.....	25
4.1.7.	Meerwaarde.....	26
4.1.8.	Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019.....	27
4.1.9.	Slotconclusie	27
4.2.	AANBEVELINGEN -----	28
5.	AFKORTINGEN _____	29

DE AANPAK VAN FINANCIËLE EN ECONOMISCHE ONDERZOEKEN BINNEN DE FEDERALE GERECHTELIJKE POLITIE NA DE OPTIMALISATIE EN DE HERTEKENING VAN DE CENTRALE DIRECTIES

1. ONDERWERP

1. Ingevolge de wet houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten van 26 maart 2014¹ en het koninklijk besluit van 23 augustus 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie van 14 november 2006² werd de centrale directie van de bestrijding van de economische en financiële criminaliteit (DJF) van de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie opgeheven. Deze centrale directie was onder meer belast met gespecialiseerde opdrachten van gerechtelijke politie en met de steun aan deze opdrachten betreffende de bestrijding van de georganiseerde economische, financiële, sociale en fiscale criminaliteit. Deze opdrachten werden opgenomen door de centrale dienst ter bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie (CDGEFID).

2. De centrale dienst ter bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie (CDGEFID) werd ingevolge het koninklijk besluit van 23.8.2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14.11.2006 betreffende de organisatie en bevoegdheden van de federale politie ondergebracht in de centrale directie van de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit (DJSOC)³.

3. Daarnaast voorzag de wet houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten in de creatie van opsporingseenheden binnen de gedeconcentreerde gerechtelijke directies van Antwerpen, Brussel, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Luik, belast met gespecialiseerde onderzoeken inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit, fiscale en sociale fraude. Deze opsporingseenheden worden in het bijzonder belast om deel uit te maken van gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams (MOTEM's). Een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad kan de nadere regels van coördinatie, leiding en inzet van de effectieven bepalen⁴.

4. Het toezichtsonderzoek had tot doel na te gaan hoe de aanpak van financiële en economische onderzoeken⁵ binnen de federale gerechtelijke politie na deze optimalisatiemaatregelen georganiseerd is; of de opdrachten die daarbij voorheen door DJF werden opgenomen een plaats hebben gekregen binnen de nieuwe organisatiestructuur en of dit een optimalisatie betekent.

¹ Belgisch Staatsblad 31.3.2014.

² Belgisch Staatsblad 3.9.2014.

³ Koninklijk besluit van 23.8.2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14.11.2006 betreffende de organisatie en bevoegdheden van de federale politie, artikel 11.

⁴ Cf. artikel 24 van de wet houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten van 26.3.2014 dat de vervanging betreft van het artikel 105 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus (WGP); de creatie van de opsporingseenheden is voorzien in art. 105, § 11 WGP.

⁵ Met financiële en economische onderzoeken worden hierna de strafonderzoeken (opsporings- en gerechtelijke onderzoeken) bedoeld naar economische, financiële, sociale en fiscale criminaliteit. In dat kader wordt in onderhavig verslag soms ook de afkorting ECOFIN gebruikt.

2. METHODOLOGIE EN ONDERZOEKSVERRICHTINGEN

5. In de eerste fase van het onderzoek - in de periode van oktober 2015 tot mei 2016 - werd een documentenanalyse⁶ gedaan en een analyse van de vroegere en nieuwe regelgeving. Vervolgens werd op 19.12.2015 een schriftelijke vragenlijst overgemaakt aan de directeur-generaal van de algemene directie gerechtelijke politie (DGJ) van de federale politie.

6. In deze vragenlijst werd in een 1ste deel gevraagd naar het voorziene en het effectieve personeelskader van de CDGEFID op 31.12.2013 en naar de aanwending van deze capaciteit in 2013.

7. Het tweede deel van de vragenlijst had betrekking op de nieuwe situatie ingevolge de voormelde optimalisatielwet en het voormelde koninklijk besluit van 23.8.2014. Daarbij werd gevraagd naar:

- de bevoegdheden van de CDGEFID;
- de samenstelling van het personeelskader van de CDGEFID;
- het tijdsplan waarin wijzigingen zullen worden doorgevoerd;
- de bevoegdheden van de nieuw op te richten opsporingseenheden binnen de gedeconcentreerde gerechtelijke directies van Antwerpen, Brussel, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Luik, belast met gespecialiseerde onderzoeken inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit, fiscale en sociale fraude;
- de samenstelling van deze opsporingseenheden;
- de bevoegdheden van de nieuwe gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams waarvan de voormelde nieuwe gespecialiseerde onderzoekseenheden deel zullen uitmaken;
- de samenstelling van deze gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams;
- het functioneringsmodel dat zal aangewend worden om de werking van deze onderscheiden diensten op elkaar af te stemmen.

Ten slotte werd gevraagd welke de te verwachten meerwaarde is of zal zijn van deze optimalisatiemaatregelen.

8. De schriftelijke antwoorden d.d. 3.5.2016 van de directeur-generaal DGJ werden op 11.5.2016 ontvangen en vervolgens geanalyseerd.

9. Omdat het antwoord van de directeur-generaal DGJ onvoldoende informatie bevatte met betrekking tot de bevoegdheden en samenstelling van de gespecialiseerde opsporingseenheden binnen de gedeconcentreerde gerechtelijke directies (FGP) van Antwerpen, Brussel, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Luik en met betrekking tot de bevoegdheden en samenstelling van de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams werden in een tweede fase van het onderzoek de gerechtelijk directeurs van deze directies schriftelijk bevraagd. Deze fase liep van mei 2016 tot september 2016.

10. Aan de gerechtelijk directeurs werd gevraagd:
- welke de afdelingen zijn binnen hun directie belast met onderzoek inzake economische en financiële criminaliteit en fiscale en sociale fraude;
 - het voorziene en het effectieve personeelskader van deze afdelingen en de situatie ter zake voorafgaand aan de optimalisatie;

⁶ Onder meer de jaarverslagen van DJF.

- welke de bevoegdheden zijn van de in art. 105, § 11 WGP vermelde gespecialiseerde onderzoekseenheden inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit, fiscale en sociale fraude;
- hoe deze bevoegdheden zich verhouden tot de opdrachten van de andere ECOFIN-afdelingen van de eigen directie;
- hoe deze bevoegdheden zich verhouden tot de opdrachten van de andere gerechtelijke directie van het gerechtelijk ressort;
- welke de voorziene personeelsformatie is en hoe deze momenteel is ingevuld;
- welk het profiel van de medewerkers van deze gespecialiseerde onderzoekseenheden is;
- of bij de rekrutering van deze medewerkers op enige wijze rekening werd gehouden met expertise die desgevallend was vrijgekomen ingevolge de inkrimping van de CDGEFID;
- welke de nadere regels van coördinatie, leiding en inzet zijn van de medewerkers van deze gespecialiseerde onderzoekseenheden, zowel in relatie met de reguliere ECOFIN-afdelingen van de eigen directie als de andere ressortelijke FGP;
- op welke wijze deze gespecialiseerde onderzoekseenheden deel uitmaken van de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams;
- welke de bevoegdheden en de samenstelling van deze gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams zijn;
- welke de nadere regels van coördinatie, leiding en inzet is van de medewerkers van deze gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams;
- welke het functioneringsmodel is dat de werking van deze onderscheiden diensten op elkaar zal afstemmen;
- welke daarbij de te verwachten meerwaarde is in vergelijking met de situatie voor de optimalisatiemaatregelen van 2014.

11. De schriftelijke antwoorden van de gerechtelijk directeurs werden desgevallend aangevuld met een mondelinge toelichting, waarna de antwoorden werden verwerkt.

12. De bevindingen uit de fase 1 en de fase 2 van het onderzoek werden ten slotte verwerkt in een samenvattend verslag dat per brief d.d. 10.1.2017 aan de commissaris-generaal van de federale politie werd overgemaakt met de vraag eventuele opmerkingen tegen 15.2.2017 aan het Vast Comité P over te maken. Per schrijven d.d. 22.2.2017 heeft waarnemend commissaris-generaal C. FONTAINE een aantal opmerkingen, verduidelijkingen en aanvullingen overgemaakt.

13. Aansluitend op dit schriftelijk antwoord d.d. 22.2.2017 werd aan de federale politie nog een bijkomende verduidelijking gevraagd, in het bijzonder een kopie van het goedgekeurde Functioneringsmodel DGJ evenals een kopie van de meest recente reglementaire teksten die met betrekking tot de definitieve invulling van de opdrachten van de CDGEFID door de federale politie aan de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie werden overgemaakt. Deze bijkomende informatie werd ontvangen op 15.3.2017 en op 3.4.2017.

14. Een aantal van de aldus ontvangen opmerkingen, verduidelijkingen en aanvullingen van de federale politie werden in het verslag verwerkt. Dit wordt steeds expliciet vermeld.

3. ANALYSE

3.1. ECONOMISCHE EN FINANCIËLE ONDERZOEKEN VOOR DE OPTIMALISATIE VAN DE FEDERALE POLITIE IN 2014

3.1.1. Lokale politie – federale politie

15. Na de politiehervorming van 2001 werd de taakverdeling, de samenwerking, de coördinatie en de integratie tussen de lokale politie en de federale politie inzake de opdrachten van gerechtelijke politie geregeld door een richtlijn van de Minister van Justitie d.d. 20.2.2002⁷ en daarbij aansluitend de omzendbrief 2/2002 van het College van Procureurs-generaal⁸. Voor wat betreft de toewijzing van opsporings- en gerechtelijke onderzoeken door de magistratuur aan de politiediensten was het algemene principe dat daarbij de leidraad vormde, de complexiteit van het onderzoek die kan afgeleid worden uit een aantal criteria die verband kunnen houden met:

- de aard van het te onderzoeken feit of de te onderzoeken feiten;
- de aard van de te verrichten onderzoeksdaden;
- de geografische spreiding van de gespecialiseerde onderzoeksdaden.

16. Met betrekking tot de aard van het te onderzoeken feit of van de te onderzoeken feiten werd in de ministeriële richtlijn van 20.2.2002 onder meer vermeld dat het onderzoek inzake georganiseerde economische, financiële, sociale en fiscale delinquentie in principe aan de federale politie wordt toegewezen. Het betrof dan:

- witwassen van de opbrengst van ernstige of georganiseerde criminaliteit;
- ernstige en/of georganiseerde sociale of fiscale inbreuken, te weten deze waarbij bijzonder complexe mechanismen worden aangewend, waarbij gebruik wordt gemaakt van procedés van internationale omvang of die aanzienlijk nadeel berokkenen aan de Schatkist van de Belgische Staat of van vreemde staten;
- fraude ten nadele van de doelstellingen of aan de financiële belangen van de Europese Unie;
- misdrijf van voorkennis;
- onwettig aantrekken van spaargeld in het openbaar;
- beurskoersmanipulatie;
- financiële verplichting.

17. Wat de aard van de te verrichten onderzoeksdaden betreft, werden onder meer gespecialiseerde vormen van vermogensanalyse aan de federale politie toegewezen.

18. Wat de geografische spreiding van gespecialiseerde onderzoeksdaden betreft, werd het onderzoek naar één of meer feiten waarvan de belangrijkste onderzoeksdaden overwegend buiten het arrondissement of het Rijk moeten worden verricht, in principe aan de federale politie toegewezen.

⁷ Richtlijn van de Minister van Justitie tot regeling van de taakverdeling, de samenwerking, de coördinatie en de integratie tussen de lokale politie en de federale politie inzake de opdrachten van gerechtelijke politie, 20.2.2002, BS 1.3.2002.

⁸ Omzendbrief van het College van Procureurs-generaal nr. COL 2/2002 betreffende de Ministeriële richtlijn tot regeling van de taakverdeling, de samenwerking, de coördinatie en de integratie tussen de lokale en de federale politie inzake de opdrachten van gerechtelijke politie.

3.1.2. Federale politie: gedeconcentreerd – centraal

19. Tot 2014 bestond de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie uit 6 centrale directies en 1 dienst, en 27 gedeconcentreerde directies. Bij de politiehervorming in 2001 werd er geopteerd voor een model waarbij de rechnercapaciteit voor het voeren van onderzoeken bij de federale gerechtelijke politie werd voorzien binnen deze 27 gedeconcentreerde gerechtelijke directies die zich situeerden op het niveau van de (toenmalige) gerechtelijke arrondissementen⁹.

20. Teneinde klaarheid te brengen in de relaties tussen het centrale niveau en het gedeconcentreerde, arrondissementele niveau binnen de algemene directie gerechtelijke politie werd een Functioneringsmodel DGJ uitgewerkt waarin onder meer de verhoudingen tussen de directeur-generaal en de directeurs van de centrale en gedeconcentreerde directies nader werden omschreven, evenals de verhoudingen tussen de centrale directeurs en de directeurs van de gedeconcentreerde directies (de gerechtelijk directeurs). Daarbij werden de verhoudingen beschreven voor wat betreft het voeren van opsporings- en gerechtelijke onderzoeken als voor wat betreft de functionaliteiten coördinatie, steun, conceptie en controle¹⁰.

21. Zoals reeds vermeld, werd voor wat het voeren van strafonderzoeken betreft geopteerd voor een gedeconcentreerd model. In het Functioneringsmodel DGJ¹¹ van 2003 werd daarover onder meer vermeld dat centrale directies in principe geen opsporings- en gerechtelijke onderzoeken uitvoeren¹²: *“Centrale directies voeren in principe geen opsporings- of gerechtelijke onderzoeken uit en omgekeerd is het niet aan de GDA om functionaliteiten te ontwikkelen die op het centraal niveau liggen, zoals de (inter)nationale beeldvorming of het uitbouwen van partnership op dit niveau. Het takenpakket is dus duidelijk complementair waardoor concurrentiële opstelling uitgesloten wordt.”*

22. De opdrachten van de centrale directies betroffen dan de functionaliteiten coördinatie, steun, conceptie en controle, die in de nota betreffende het Functioneringsmodel DGJ, versie 2003, nader werden gedefinieerd en in de bijlagen ervan verder werden uitgewerkt.

3.1.3. CDGEFID

23. Op het principe dat de centrale directies geen opsporings- en gerechtelijke onderzoeken voeren werd echter bij de politiehervorming van 2001 uitzondering gemaakt voor zeer gespecialiseerde eenheden waaronder de centrale dienst ter bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie (CDGEFID), waar wel operationele rechnercapaciteit op centraal niveau werd voorzien.

24. Reeds van voor de politiehervorming in 2001 bestond bij de toenmalige gerechtelijke politie de dienst CDGEFID die in het kader van de bestrijding van bepaalde ECOFIN-misdrijven zowel een operationele onderzoeksfunctie had (autonoom of in ondersteuning van andere

⁹ Vast Comité P, Verslag inzake het dienstenaanbod van de centrale directies van de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie (toezichtsonderzoek 21708/2011), 111.

¹⁰ Functioneringsmodel DGJ, versie 2003.

¹¹ Functioneringsmodel DGJ, versie 2003.

¹² Functioneringsmodel DGJ, versie 2003, 9.

politiediensten) als een documentatie- en adviesfunctie (o.a. het beheer en de dynamische analyse van ter zake aangepaste documentatie)¹³.

25. Bij de politiehervorming van 2001 werd deze dienst opgenomen in de centrale directie van de bestrijding van de economische en financiële criminaliteit (DJF) van de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie.

26. De CDGEFID behield/had daarbij als centrale dienst, naast de gebruikelijke opdrachten van een centrale dienst (coördinatie, steun, conceptie en controle), haar operationele onderzoekstaken, zowel autonoom als in steun aan andere politiediensten¹⁴.

27. Met die operationele opdracht vormde de CDGEFID een uitzondering op het Functioneringsmodel DGJ dat betrekking had op de wijze waarop de rechnercapaciteit bij de federale gerechtelijke politie aangewend diende te worden. Het uitbouwen van centrale diensten kon maar als voldaan werd aan een dubbele voorwaarde: op de eerste plaats het subsidiariteitsbeginsel en op de tweede plaats het bieden van een meerwaarde. Blijkbaar voldeed de CDGEFID als operationele centrale dienst bij de politiehervorming van 2001 aan deze voorwaarden, alhoewel ons niet bekend is op welke gronden men zich daarbij destijds heeft gebaseerd.

28. In het voormelde Functioneringsmodel DGJ werd evenwel niet nader ingegaan op de vraag welke opsporings- en gerechtelijke onderzoeken zouden worden toegewezen aan het gedeconcentreerde arrondissementele niveau en welke aan de centrale dienst(en) van de algemene directie gerechtelijke politie.

29. In het jaarverslag DJF 2012 werd over de CDGEFID als operationele dienst vermeld dat de reden voor deze uitzondering lag *“in het feit dat de bestrijding van de ernstige en georganiseerde economische en financiële criminaliteit om een bovenlokale, gespecialiseerde en vooral een multidisciplinaire aanpak vraagt. De bestrijding van de sociale en fiscale fraude behoort tot een rechtsdiscipline met eigen strafwetgeving, waarbij het optreden van het openbaar ministerie en de politiediensten steeds is gekenmerkt door het subsidiariteitsprincipe. Tevens krijgen we in deze domeinen meestal te maken met een overschrijden van de arrondissements- en zelfs landsgrenzen. De ecofin-criminaliteit kent ook een sterk evolutief karakter, waardoor recherche-ervaring noodzakelijk is om expertise te kunnen garanderen.*

Er zijn bijgevolg vele bevoegde instanties, zowel nationaal als internationaal, bestuurlijk als strafrechtelijke, die op elkaar dienen afgestemd te worden. CDGEFID zorgt er samen met haar partners voor dat de fenomenen op een geïntegreerde en integrale manier aangepakt worden.”

30. Blijkbaar was dit een invulling die vooral door de directie DJF werd gegeven, want in het kader van een onderzoek gevoerd door het Vast Comité P met betrekking tot de centrale diensten van DGJ in de periode 2011-2012 stelde de toenmalige directeur-generaal van de

¹³ Cf. Koninklijk besluit van 17.2.1998 betreffende het commissariaat-generaal, de raad van bestuur en de raad van overleg van de gerechtelijke politie bij de parketten (Belgisch Staatsblad 19.2.1998), artikel 11.

¹⁴ Activiteitenverslag DGJ/DJF 2001/2002, 7.

federale gerechtelijke politie de meerwaarde in vraag van de CDGEFID als dienst met een operationele onderzoekstaak op centraal niveau¹⁵.

31. In elk geval voerde de CDGEFID in de periode vanaf de politiehervorming in 2001 tot aan de optimalisatie van de federale politie in 2014-2015 strafonderzoeken uit, autonoom of in steun. Er waren evenwel geen specifieke richtlijnen die bepaalden dat de CDGEFID als centrale operationele dienst de exclusiviteit had in het voeren van bepaalde strafonderzoeken inzake economische of financiële criminaliteit binnen de geïntegreerde politie in het algemeen, en de federale gerechtelijke politie in het bijzonder¹⁶.

32. Naast de operationele taken had de CDGEFID dus ook nog de 'klassieke' taken van een centrale dienst: coördinatie, conceptie, steun en controle. Daarbij stond de CDGEFID onder meer in voor de programmawerking inzake ECOFIN-criminaliteitsfenomenen en droeg de dienst bij aan de beeldvorming inzake deze fenomenen.

33. De organisatiestructuur van de CDGEFID en ook de werkelijke personeelsformatie van de dienst CDGEFID is in de periode van 2001 tot 2014/2015 geëvolueerd. Voor het uitvoeren van al haar taken beschikte de CDGEFID op 31.12.2013 over de volgende personeelsformatie:

- Diensthoofd en secretariaat: 1 operationeel personeelslid (OPS) en 2 personeelsleden van het administratief/logistiek kader (Calog)
- Cel Beleid en Operaties: 1 Calog
- Cel Financiële analyse: 2 OPS en 1 Calog
- Sectie Witwassen en Patrimonium: 14 OPS en 3 fiscalisten
- Sectie BTW-fraude: 4 OPS en 8 fiscalisten
- Sectie Georganiseerde fiscale fraude (GFFO): 3 OPS en 3 fiscalisten
- Sectie Georganiseerde sociale fraude(GSFSO): 8 OPS en 1 fiscalist
- Verbindingsofficieren CFI en COIV: 4 OPS
- Ondersteuningscel OCS-BTW: 1 OPS en 4 externen FOD Financiën
- Ondersteuningscel OCS-ernstige en georganiseerde sociale fraude: 2 OPS en 4 externen sociale inspectiediensten;
- Sectie FAST: 9 OPS.

Bijkomend waren bij de directie DJF 3 strategisch analisten belast met de opvolging van ECOFIN-fenomenen.

34. Wat het voeren van onderzoeken betreft - autonoom en/of in steun - dient daarbij opgemerkt te worden dat deze blijkbaar werden gevoerd binnen 4 van de voormelde secties (Witwas/Pat, BTW, GFFO en GSFSO). Deze beschikten op 31.12.2013 over 29 OPS en 15 fiscalisten. Gezien ook de niet-operationele taken van de CDGEFID werd een deel van deze personeelscapaciteit vermoedelijk ook aangewend voor dergelijke taken, zodat kan verondersteld worden dat deze 44 personeelsleden niet exclusief werkten in het kader van strafonderzoeken.

¹⁵ Vast Comité P, Verslag inzake het dienstenaanbod van de centrale directies van de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie, randnummer 409 (toezichtsonderzoek 21708/2011).

¹⁶ Uitzonderd de specifieke bepalingen inzake dossiers doe door de Europese antifraudedienst OLAF bij het federaal parket werden aangemeld – Cf. COL 9/2009 d.d. 18.6.2009.

3.1.4. *Strafonderzoeken op 3 niveaus binnen de geïntegreerde politie*

35. Strafonderzoeken inzake economische en financiële criminaliteit situeerden zich in België in de periode 2001 tot 2014-2015 voor wat de diensten van de geïntegreerde politie betreft bijgevolg op 3 niveaus:

- bij de recherche van de lokale politie;
- bij de gedeconcentreerde diensten van de federale gerechtelijke politie;
- bij de CDGEFID op centraal niveau bij de federale gerechtelijke politie.

3.2. ECONOMISCHE EN FINANCIËLE ONDERZOEKEN NA DE OPTIMALISATIEMAATREGELEN VAN DE FEDERALE POLITIE IN 2014

3.2.1. *Optimalisatiemaatregelen 2014*

36. Begin 2013 werd door een werkgroep Optimalisatie op vraag van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken een optimalisatievoorstel gedaan voor de federale politie¹⁷. Daarbij werd onder meer vooropgesteld dat de zuivere onderzoekscapaciteit die op centraal niveau (onder meer) bij de CDGEFID als centrale dienst aanwezig was diende geïntegreerd te worden op gedeconcentreerd niveau, weliswaar bij de 5 nieuwe arrondissementele directies van de federale gerechtelijke politie bij de ressortelijke hoofdplaatsen, dit laatste om versnippering tegen te gaan.

37. Bijkomend werd onder meer voorgesteld om het Functioneringsmodel DGJ te herzien, wat zou leiden tot onder meer een herdefiniëring van de bestaande functionaliteiten coördinatie, steun, expertise, conceptie en controle van de centrale diensten, en om het Functioneringsmodel DGJ te vervolledigen via de toevoeging van het recherchemanagement.

38. Met betrekking tot de rechercapaciteit in het algemeen vermeldde het voorstel onder meer dat deze toe was aan een volledige herziening op basis van:

- een evaluatie van de bestaande verdeling op basis van gefundeerde criteria;
- nieuwe indicatoren;
- een veralgemeend recherchemanagement;
- een herziening van het Functioneringsmodel van DGJ;
- de prioriteiten uitgaande van de magistratuur in het licht van de komende justitiehervorming.

39. Uit onderhavig onderzoek komt naar voor dat in de daaropvolgende periode het op een bepaald moment was voorzien om de CDGEFID als dienst volledig op te heffen. Ingevolge een adviesvraag van de minister van Justitie heeft het College van Procureurs-generaal zich blijkbaar evenwel uitgesproken voor het behoud van de CDGEFID met een beperkt aantal, welomschreven bevoegdheden. De concrete inhoud van dit advies is ons evenwel niet bekend.

40. Ingevolge de optimalisatie werd de organisatiestructuur van de federale politie in 2014 aangepast¹⁸.

¹⁷ Optimalisatie federale politie. Rapport in opdracht van de Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet, 18.1.2013.

¹⁸ We verwijzen naar de wet van 26.3.2014 houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten en naar het koninklijk besluit van 23.8.2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14.11.2006 betreffende de organisatie en bevoegdheden van de federale politie.

41. Wat de federale gerechtelijke politie betreft, werden onder meer de vroegere gedeconcentreerde diensten (FGP) samengevoegd naar de omschrijving van de nieuwe gerechtelijke arrondissementen en werd de centrale directie DJF – waar de CDGEFID deel van uitmaakte – opgeheven.

42. Bij de algemene directie gerechtelijke politie werd onder meer een centrale directie van de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit (DJSOC) voorzien die dan onder meer een centrale dienst voor de bestrijding van de georganiseerde economische en financiële criminaliteit bevat (CDGEFID)¹⁹. Wat de bevoegdheden betreft, verzekert de algemene directie gerechtelijke politie onder meer de gespecialiseerde opdrachten van gerechtelijke politie en de ondersteuning van deze opdrachten, inzonderheid wat de zware en georganiseerde criminaliteit betreft²⁰.

43. Bij de gedeconcentreerde diensten van de federale gerechtelijke politie in de 5 ressorthoofdplaatsen werd bij wet onder meer voorzien in een gespecialiseerde opsporingseenheid inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit en sociale en fiscale fraude²¹. Deze gespecialiseerde opsporingseenheden inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit en sociale en fiscale fraude zijn in het bijzonder belast deel uit te maken van gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, de zogenaamde MOTEM's. De wet voorziet dat in een koninklijk besluit de nadere regels van coördinatie, leiding en inzet van effectieven van deze opsporingseenheden kunnen bepaald worden.

3.2.2. *Strafonderzoeken op 4 niveaus*

44. Ingevolge de optimalisatie van de federale politie en de aanpassing van de regelgeving in 2014 voorziet de huidige regelgeving voor wat betreft de economische en financiële onderzoeken bij de geïntegreerde politie bijgevolg in de volgende structuur:

- onderzoeken door de recherche van de lokale politie;
- onderzoeken door de ECOFIN-diensten van de gedeconcentreerde diensten van de federale gerechtelijke politie;
- onderzoeken door de gespecialiseerde opsporingseenheden bij de gedeconcentreerde eenheden van de FGP in de 5 ressortelijke hoofdplaatsen, desgevallend deel uitmakend van gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams (MOTEM);
- onderzoeken door de CDGEFID.

45. Ingevolge de optimalisatiemaatregelen is er in de regelgeving bijgevolg een bijkomend onderzoeksniveau voorzien voor wat betreft de economische en financiële onderzoeken.

¹⁹ Cf. art. 11 van het koninklijk besluit van 14.11.2006 betreffende de organisatie en bevoegdheden van de federale politie, gewijzigd door het koninklijk besluit van 23.8.2014. In art. 11, 4° is sprake van een centrale dienst voor de bestrijding van de georganiseerde economische en financiële criminaliteit daar waar in andere reglementaire teksten men spreekt over een centrale dienst voor de bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie; we hanteren verder de afkorting CDGEFID.

²⁰ Cf. art. 10 van het koninklijk besluit van 14.11.2006 betreffende de organisatie en bevoegdheden van de federale politie, gewijzigd door het koninklijk besluit van 23.8.2014.

²¹ Cf. art. 24 van de wet van 26.3.2016 houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten, dat een wijziging aanbrengt in art. 105 van de wet van 7.12.1998 tot organisatie van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus.

3.2.3. Koninklijk besluit van 27 oktober 2015 tot vaststelling van de personeelsformatie van de federale politie (OT3)²²

46. In het koninklijk besluit van 27.10.2015 werd de nieuwe personeelsformatie van de federale politie vastgelegd (OT3), aangepast aan de nieuwe organisatiestructuur van de federale politie ingevolge de voormelde wet houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten van 26.3.2014 en het koninklijk besluit van 23.08.2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14.11.2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie. Dit koninklijk besluit van 27.10.2015 vervangt het vorige van 26.2.2010 (OT2 ter).

47. In een schrijven d.d. 29.5.2015 van de toenmalige directeur-generaal a.i. DGR²³ van de federale politie aan de Inspecteur van Financiën waarin diens advies gevraagd wordt betreffende het ontwerp van KB tot vaststelling van de personeelsformatie van de federale politie wordt inleidend onder meer in herinnering gebracht dat die optimalisatie onder meer tot doel had om de 'operationaliteit' van de federale politie te versterken en '*Elle a cherché à déconcentrer ce qui pouvait l'être en ne maintenant au niveau central que ce qui devait l'être en cherchant à réinvestir au niveau déconcentré les économies d'échelle réalisées au sein des arrondissements fusionnés ainsi que celles réalisées au niveau central*'.²⁴

48. De opmaak van de nieuwe personeelsformatie van de federale politie is blijkens dit schrijven d.d. 29.5.2015 het resultaat van een interne procedure waarbij de verschillende mandaathouders bij de federale politie (centrale en gedeconcentreerde) hun personeelsbehoefte hebben meegedeeld waarbij blijkbaar enerzijds rekening werd gehouden met een besparingsnorm bepaald door het directiecomité van de federale politie en anderzijds met de visie op het arrondissement en de vastgelegde normen. Door het directiecomité werden daarbij de volgende limieten/uitgangspunten gehanteerd²⁵:

- het principe van de gesloten enveloppe: in de OT3 zijn niet meer plaatsen en niet meer 'punten'²⁶ voorzien dan in de OT2 ter;
- minimale normen: voor de uitvoering van de opdrachten werd door het directiecomité in 2014 een aantal minimale organisatie- en functioneringsnormen bepaald, om een minimale dienstverlening voor het ganse grondgebied te kunnen verzekeren;
- besparingsnorm: op basis van een evaluatie in een referentie gerechtelijke arrondissement (Oost-Vlaanderen) heeft het directiecomité een besparingsgraad van 10 % bepaald voor de nieuwe arrondissementen die een fusie vormen van vroegere arrondissementen, met de eis dat deze besparing zou geherinvesteerd worden in de operationaliteit van het nieuwe arrondissement; het directiecomité heeft bijkomend voor de centrale directies een besparing van 5 % op de capaciteit opgelegd; deze besparing wordt vooreerst opnieuw geïnvesteerd in dezelfde pijler, en maximaal in de gedeconcentreerde diensten (o.a. DGJ naar de FGP's);
- structurele norm: het directiecomité heeft voor de gedeconcentreerde FGP's bepaald dat er een maximum van 12 tot 13 % officieren zal zijn in het operationele kader en

²² Koninklijk besluit van 27 oktober 2015 tot vaststelling van de personeelsformatie van de federale politie – Belgisch Staatsblad van 30 oktober 2015.

²³ DGR: algemene directie van het middelenbeheer en de informatie van de federale politie.

²⁴ Federale politie, algemene directie van het middelenbeheer en de informatie, tijdelijke nota DGR-2015/17332 d.d. 29.5.2015, 1.

²⁵ Federale politie, algemene directie van het middelenbeheer en de informatie, tijdelijke nota DGR-2015/17332 d.d. 29.5.2015, 1 – 3.

²⁶ Weging van de plaatsen over alle graden in functie van de budgettaire impact van een plaats van inspecteur.

een minimum van 50 % aan basiskader om zo te komen tot een meer piramidale vorm in de hiërarchische structuur van de federale politie.

Het directiecomité van de federale politie beschouwt de OT3 als een referentiekader dat het aantal plaatsen bepaalt dat de overheid idealiter wenst te besteden aan de uitvoering van de taken van de federale politie om aldus een ideale referentiesituatie te bekomen die richting kan geven bij de beslissingen inzake de toewijzing van de effectief beschikbare menselijke middelen in functie van de operationele, statutaire en budgettaire beperkingen²⁷.

49. Wat de invulling betreft van deze personeelsformatie - *in casu* de overgang van de personeelsformatie op basis van de OT2 ter naar deze op basis van de OT3 - is voor de federale politie in zijn totaliteit voorzien in verschillende fasen:

- Fase 0: overdracht van de functie van OT2ter naar OT3 (indien 80 % van de functie gelijk was);
- Fase 1: herplaatsing in consensus tussen de directeur en het betrokken personeelslid;
- Fase 2: herplaatsing - in competitiestelling indien meerdere kandidaten eenzelfde betrekking wensen;
- Fase 3: de herplaatsing van een personeelslid door de directeur binnen de eigen directie (zelfs zonder akkoord van het betrokken personeelslid);
- Fase 4: mobiliteit IN, zoals voorzien in de WGP;
- Fase 5: herplaatsing buiten de directie;
- Fase 6: gewone mobiliteit.

Op 22.2.2017 bevond men zich in de fase 5: dit is de herplaatsing van personeelsleden buiten hun directie (bijvoorbeeld leden van het vroegere DJF, waartoe CDGEFID behoorde, buiten DJSOC)²⁸.

50. Uit deze informatie komt naar voor dat de overgang naar de personeelsformatie OT3 met andere woorden nog niet voorbij is en de actuele situatie een voorlopige is.

51. Bijkomend dient opgemerkt te worden dat deze overgang betrekking heeft op de federale politie in haar geheel en dus niet beperkt is tot specifieke diensten of directies.

3.2.4. CDGEFID na de optimalisatie

52. In de nieuwe personeelsformatie OT3 van de federale politie (2015) werd voorzien in een personeelsformatie van 18 FTE's operationele politiemedewerkers bij de CDGEFID: 2 operationele onderzoeksteams van telkens 8 FTE's en 2 coördinatoren bij de ondersteuningseenheden (OCS-BTW en OCS-Sociale fraude).

53. Het aantal van 16 fiscalisten die reeds voor de optimalisatie bij de CDGEFID werkten blijft behouden²⁹.

54. De effectieve invulling van de nieuwe personeelsformatie OT3 is bij de federale politie - waaronder dus DJSOC en daarbij de CDGEFID - momenteel nog aan de gang.

²⁷ Federale politie, Directie-generaal van het middelenbeheer en de informatie, tijdelijke nota DGR-2015/17332 d.d. 29.5.2015, 2 – 3.

²⁸ Aanvullingen federale politie d.d. 22.02.2017.

²⁹ Deze fiscalisten staan 'buiten kader' omdat hun weddes niet door de federale politie worden betaald maar door de FOD Financiën, en zijn dus niet opgenomen in de personeelsformatie OT3. Op 23.01.2017 waren er effectief 15 fiscalisten bij DJSOC (verduidelijkingen door de federale politie overgemaakt per schrijven d.d. 22.2.2017).

55. Deze ‘nieuwe’ CDGEFID zou enkel nog operationele taken hebben, autonoom of in steun. Een ontwerp van dienstenaanbod ter zake lag op het moment van de bevraging van de directeur-generaal DGJ (december 2015 - mei 2016) ter validatie bij de bevoegde overheden. Het betreft (1) autonome onderzoeken voor bepaalde specifieke materies, (2) tijdelijk autonome onderzoeken voor bepaalde specifieke materies in afwachting dat het onderzoek wordt toegewezen aan een andere dienst van de geïntegreerde politie en (3) steun aan andere diensten van de geïntegreerde politie in het kader van bepaalde onderzoeken.

56. Een ontwerp van koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 102, tweede lid, 4° van de WGP waarin de misdrijven worden vermeld die tot de bevoegdheid van de centrale diensten van de algemene directie van de gerechtelijke politie van de federale politie zullen behoren, waaronder dus de CDGEFID als dienst bij DJSOC, is in 2016 door de federale politie voorbereid, en met advies d.d. 16.6.2016 van de procureurs-generaal bij de hoven van Beroep, door de federale politie overgemaakt aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie³⁰.

57. In het ontwerp van koninklijk besluit wordt met betrekking tot de gespecialiseerde onderzoeksopdrachten die door de centrale diensten zullen uitgevoerd worden in art. 1, §1, 2°, onder meer vermeld:

- *de fraude met financiële instrumenten, zoals bepaald in art. 2, 1° van de wet van 2.8.2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;*
- *de fraude met de financiële belangen van de Europese Unie;*
- *de btw-oplichtingen van het type grootschalige carrousel die een ernstig nadeel berokkenen aan de financiële belangen van de Staat;*
- *de complexe dossiers met internationale draagwijdte die in het bijzonder weinig voorkomen en een specifieke expertise vereisen.*

58. Daarnaast zouden deze centrale diensten, onder het gezag van de Federale procureur, elke onderzoeksplicht vervullen met het oog op de lokalisatie van misdaden of wanbedrijven, teneinde de bevoegde gerechtelijke overheid in staat te stellen het onderzoek toe te vertrouwen aan de politiedienst die zij aanduidt (cf. art. 1, §3 van het ontwerp KB).

59. In het Verslag aan de Koning dat bij dit ontwerp van koninklijk besluit gaat wordt met betrekking tot het toewijzen van onderzoeksopdrachten aan de centrale diensten van DGJ onder meer opgemerkt dat rekening dient gehouden te worden met de algemene principes van de politiefunctie in ons land, wat voor de centrale diensten DGJ inhoudt dat:

- “- de toegewezen onderzoeksopdrachten een gespecialiseerd karakter inhouden. Dit is eigen aan het principe dat de federale politie een gespecialiseerde politiezorg verstrekt;*
- *deze onderzoeksopdrachten, in functie van de operationele behoeften, eveneens kunnen uitgevoerd worden door de gedeconcentreerde directies van DGJ;*
 - *andere activiteiten dan gespecialiseerde onderzoeksopdrachten hun kunnen worden toegewezen, zoals de steun, R&D en de coördinatie.”³¹*

60. Bijkomend wordt in het Verslag aan de Koning bij dit ontwerp van koninklijk besluit met betrekking tot het artikel 1 vermeld dat dit artikel op limitatieve wijze de misdrijven

³⁰ Aanvullingen federale politie d.d. 22.2.2017 en 15.3.2017.

³¹ Ontwerp van koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 102, tweede lid, 4° van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, Verslag aan de Koning, p. 1.

bepaalt waarvoor de centrale diensten van DGJ onderzoekopdrachten uitvoeren, en dat de gehanteerde criteria voor toewijzing daarbij zonder meer zijn:

- *“de efficiëntie: deze misdrijven doen zich onvoldoende voor om in elke gedeconcentreerde directie van DGJ een expertise te ontwikkelen (bv. het opsporen van veroordeelde personen);*
- *het partnership: de aanpak van sommige misdrijven vereist een zeer specifiek partnership, waardoor het niet opportuun is om in elke gedeconcentreerde directie van DGJ in een aanspreekpunt te voorzien voor de betrokken partner (bv. partnerschap met de FOD Financiën voor de georganiseerde BTW-fraude).”³²*

61. In het ontwerp van koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 102, tweede lid, 4° van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie dat aan de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie werd overgemaakt wordt in het artikel 2 voorzien in een evaluatie omtrent de toewijzing van de in artikel 1 vermelde opdrachten die door de centrale diensten van DGJ zouden uitgevoerd worden, aangezien deze toewijzing immers een uitzonderlijk karakter heeft³³. Deze evaluatie dient te worden uitgevoerd voor 1 juni 2017 en heeft als doel *“na te gaan of de centrale onderzoeksdiensten de beoogde reële meerwaarde bereiken, in het bijzonder wat betreft de ondersteuning van en samenwerking met de 14 gedeconcentreerde federale gerechtelijke directies”³⁴.*

Bij deze evaluatie zal worden geëvalueerd of aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. *Afdoende expertise-ontwikkeling op gedeconcentreerd niveau, met kwalitatieve en kwantitatieve ondersteuning vanuit het centrale niveau;*
2. *Uitwerking en naleving van duidelijke criteria voor toewijzing onderzoeken aan gedeconcentreerde, c.q. centrale onderzoeksdiensten, welke kan beschikken over een beperkte maar voldoende centrale onderzoekscapaciteit;*
3. *Het bestaan van versterkende synergieën tussen de verschillende onderzoeksniveaus ter voorkoming van een concurrentiemodel;*
4. *Vrijwaring van de invulling van de kerntaken van de centrale diensten (steun, R&D, coördinatie);*
5. *Vrijwaring van de inplaatsstelling van de multidisciplinaire onderzoeksteams (MOTEM);*
6. *Eenduidige positionering van de gerechtelijke overheid inzake afbakening tussen de gedeconcentreerde en centrale onderzoeksdiensten;*
7. *Duidelijke definiëring van taken en verantwoordelijkheden van het centrale niveau (marges voor autonoom onderzoek, rol inzake lokalisatie, verwachte bijdrage betreffende de ondersteuning...);*
8. *Aanwezigheid van voldoende flexibiliteit en heroriënteringsvermogen op centraal niveau om te kunnen inspelen op de wijzigende omgeving en veiligheidscontext.”*

62. De federale politie wijst er in haar schriftelijk antwoord d.d. 22.02.2017 op dat haar voogdijoverheden zullen beslissen wanneer deze bepalingen van kracht zullen worden³⁵.

63. Verder dient opgemerkt te worden dat de programmawerking en de opvolging van de ECOFIN-fenomenen (prioritaire en niet-prioritaire) blijkbaar niet langer meer zou gebeuren door de CDGEFID. Binnen de centrale directie DJSOC – waarvan ook CDGEFID nu dus deel

³² *Ibidem*, p. 2.

³³ *Ibidem*, p. 3.

³⁴ *Ibidem*, p. 3.

³⁵ Antwoord van de waarnemend commissaris-generaal d.d. 22.2.2017.

uitmaakt – is er een transversale dienst Strategie en NVP die onder meer de strategisch analisten zal aansturen voor de opvolging van fenomenen van DJSOC, en het ontwerp van programmadosiers; daarnaast is er bij DJSOC ook een Dienst NVP/programmawerking die de prioritaire criminaliteitsfenomenen zal opvolgen.

64. In het schriftelijk antwoord van de federale politie d.d. 22.02.2017 wordt met betrekking tot deze programmawerking nog het volgende verduidelijkt:

“De opvolging van de programmawerking is sinds de optimalisatie van de federale politie inhoudelijk aangepast, in die zin dat veel meer de klemtoon wordt gelegd op de strategische opvolging, en minder op de operationele coördinatie van dossiers. Gezien er na de optimalisatie onvoldoende capaciteit beschikbaar is binnen de DJSOC om alle door het NVP voorziene programma’s op te volgen, werd recent door het directiecomité beslist bepaalde programma’s toe te vertrouwen aan Dirjud en/of Dirco.

De transversaliteit ‘buitgericht rechercheren’ wordt mogelijk toevertrouwd aan een Dirjud. Wat de aanpak van fiscale en sociale fraude betreft, stellen we aan de respectievelijke besturen voor dat zij het programma voor hun rekening komen (waarbij de federale politie een kontaktpersoon ter beschikking stelt).

DJSOC blijft hoe dan ook bevoegd voor de beeldvorming van de fenomenen vermeld in het NVP, alsook met de coördinatie en opvolging (in samenwerking met DGJ/staff). Gezien door de optimalisatie het aantal analisten van 22 FTE terug werd gebracht naar 14 FTE, dienen hier ook prioriteiten te worden gesteld.”

65. Zowel wat betreft het takenpakket als wat betreft de invulling van de personeelsformatie, verkeert de CDGEFID actueel dus blijkbaar nog in een transitiefase.

3.2.5. *Gespecialiseerde onderzoekseenheden in de 5 FGP ressortelijke hoofdplaatsen – gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams - MOTEM*

66. Zoals reeds vermeld, voorzag de wet van 26.3.2014 houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten in de creatie van opsporingseenheden binnen de gedeconcentreerde gerechtelijke directies van Antwerpen, Brussel, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Luik, belast met gespecialiseerde onderzoeken inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit, fiscale en sociale fraude. Deze opsporingseenheden worden in het bijzonder belast om deel uit te maken van gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams. Een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad kan de nadere regels van coördinatie, leiding en inzet van effectieven bepalen³⁶.

3.2.5.1. *Onderzoekscapaciteit*

67. Uit de bevraging van de FGP³⁷ in de ressortelijke hoofdplaatsen komt naar voor dat de personele capaciteit die er wordt voorzien in de OT3 voor het voeren van ECOFIN-onderzoeken in het algemeen bij de FGP Luik en de FGP Oost-Vlaanderen ongeveer gelijk is aan deze van voor de Optimalisatie. Bij de FGP Antwerpen en de FGP Bergen is de voorziene personeelsformatie toegenomen. Van de FGP Brussel en de FGP Charleroi hebben we ter zake geen gedetailleerde informatie ontvangen. Daarbij komt dat in de voorstellen die vanuit de FGP’s in kwestie werden gedaan inzake deze personeelsformatie rekening werd gehouden met de nieuwe opdrachten in het kader van de gespecialiseerde onderzoekseenheden ECOFIN en MOTEM, en dat deze voorstellen blijkbaar minstens gedeeltelijk werden gevalideerd.

³⁶ Cf. art. 105, § 11 wet van 7.12.1998 tot organisatie van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus.

³⁷ De gerechtelijk directeurs van de FGP Bergen en de FGP Charleroi werden afzonderlijk bevraagd.

68. De invulling van deze nieuwe personeelsformatie verschilt evenwel sterk naargelang de FGP³⁸. Enkel bij de FGP Bergen is de personeelsformatie volzet. Bij de FGP Oost-Vlaanderen zijn 64 van de 67 plaatsen bezet; bij de FGP Luik zijn 59 van de 60 plaatsen bezet en bij de FGP Charleroi zijn 31 van de 32 plaatsen bezet. Bij de FGP Antwerpen zijn slechts 77 van de 115 voorziene plaatsen bezet. De FGP Brussel heeft geen gedetailleerde gegevens verstrekt maar wijst op de structurele deficitaire situatie inzake personeelsbezetting in het algemeen, onder meer door de uitstroom wegens de vergrijzing en wegens mobiliteit.

69. In vergelijking met de situatie voor de Optimalisatie komt naar voor dat in de FGP Bergen het aanwezig aantal ECOFIN-onderzoekers is toegenomen van 27 OPS naar 34 en in de FGP Antwerpen (77 OPS vs 77 OPS) en FGP Oost-Vlaanderen (van 66 OPS naar 65 OPS) ongeveer gelijk is gebleven. In de FGP Luik is er een daling van 62 FTE naar 59 FTE, waarvan dan nog 3 OPS tijdelijk worden ingeschakeld in terro-onderzoeken. Van de FGP Brussel hebben we geen gedetailleerde informatie ontvangen doch er wordt op gewezen dat momenteel een belangrijk deel van de capaciteit naar terro-onderzoeken gaat, ten nadele van andere afdelingen, weze het dat de onderzoeksafdeling die financiële onderzoeken doet in dat kader minder werd aangesproken dan andere afdelingen. De FGP Charleroi heeft ons ook geen cijfers bezorgd van voor de Optimalisatie doch spreekt over een capaciteitstekort dat zich vertaalt naar te behandelen dossiers die voorlopig blijven liggen.

70. Daar waar er een tekort is tussen het in de OT3 voorziene kader en de werkelijke bezetting, wordt dit tekort niet (in de 1ste plaats) toegeschreven aan oorzaken/redenen die verband zouden houden met de ECOFIN-materie. Daarbij werd onder meer gewezen op de uitstroom door de vergrijzing. Wat de ECOFIN-materies betreft, wordt wel gewezen op de problematiek van de moeilijke rekrutering van hoofdinspecteurs met een bijzondere specialisatie in dergelijke materies.

71. Er dient ook opgemerkt te worden dat de overgangsprocedure van een personeelsformatie op basis van de OT2 ter naar de OT3 voor wat betreft de gehele federale politie momenteel nog aan de gang is. Momenteel loopt blijkbaar de fase 4 van 6, wat betekent dat de actuele situatie ook voor deze directies nog een voorlopige is.

3.2.5.2. Organisatie en werking

72. Artikel 105, §11, WGP voorziet sedert 2014 in gespecialiseerde opsporingseenheden bij de gedeconcentreerde eenheden van de FGP in de 5 ressortelijke hoofdplaatsen; deze eenheden zouden in het bijzonder deel gaan uitmaken van gemengde multidisciplinaire onderzoekseenheden, de zogenaamde MOTEM. Er werd in het nieuwe artikel 105, § 11, WGP, een koninklijk besluit aangekondigd, overlegd in ministerraad, dat de nadere regels van coördinatie, leiding en inzet van de effectieven ter zake kan bepalen. Actueel is er (nog) geen dergelijk koninklijk besluit en er is ook nog geen andere gevalideerde regelgeving ter zake.

73. Wat de werking van de zogenaamde MOTEM betreft, heeft de minister van Justitie in antwoord op een parlementaire vraag verklaard dat deze geen vaste structuur binnen de politiediensten zullen vormen maar een mogelijke wijze van functioneren en samenwerken zijn, waarbij op verzoek van de leidende magistraat diverse disciplines (opsporingseenheden van 1 van de 5 grootste gedeconcentreerde directies van de federale politie, fiscale

³⁸ We brengen in herinnering dat de bevraging van de ressortelijke hoofdplaats FGP plaatsvond in de periode mei – september 2016.

deskundigen, sociale experts, etc.) kunnen samengebracht worden en waarbij de betrokken magistraat het onderzoek coördineert³⁹: *“Artikel 105 van de wet op de geïntegreerde politie voorziet in de mogelijkheid tot de oprichting van “gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams” kortweg MOTEM’s genoemd. Deze MOTEM’s vormen evenwel geen vaste structuur binnen de politiediensten, noch bij de inspectiediensten; het is een mogelijke wijze van functioneren en samenwerken. Indien een dossier van georganiseerde economische en financiële criminaliteit, van fiscale of sociale fraude, of van ICT-criminaliteit het noodzakelijk maakt, kunnen op verzoek van de leidende magistraat diverse disciplines worden samengebracht. De betrokken magistraat coördineert het onderzoek.*

Naargelang het dossier dat voorligt, kan zo’n tijdelijk multidisciplinair onderzoeksteam dus worden samengesteld met opsporingseenheden van 1 van de 5 grootste gedeconcentreerde gerechtelijke directies van de federale politie, samen met leden van bijvoorbeeld een sociale inspectiedienst. De samenstelling van elke MOTEM zal variëren naargelang de aard van het dossier en kan ook wijzigen in de loop van het onderzoek. Het kan gaan om politie-onderzoekers, fiscaal deskundigen, sociale experts, etc.

Wat fiscale fraudedossiers betreft, is het mogelijk de MOTEM’s uit te breiden met één van de 16 fiscale ambtenaren die ter beschikking zijn gesteld van de federale politie. Het koninklijk besluit van 23 januari 2007 stelt de regels vast voor de ter beschikking stelling van deze fiscale ambtenaren, elk met een uiteenlopend profiel en ervaring. Rekening houdende met hun taalrol, kunnen zij in het hele land worden ingezet in onderzoeken van de gedeconcentreerde gerechtelijke directies, al dan niet in het kader van een MOTEM, of deze van de Centrale Dienst voor de bestrijding van de Georganiseerde Economische en Financiële Delinquentie (CDGEFID).”

74. Met uitzondering van de FGP Oost-Vlaanderen is het ontbreken van het koninklijk besluit waarvan sprake in art. 105, § 11, WGP – of een ander regelgevend initiatief dat ter zake meer duidelijkheid brengt – de reden waarom nog geen verder initiatief werd genomen inzake de effectieve uitbouw van een gespecialiseerde onderzoekseenheid⁴⁰ en/of inzake de wijze waarop de gemengde multidisciplinaire onderzoekseenheden (MOTEM) zullen functioneren.

75. De FGP Oost-Vlaanderen heeft reeds een sectie MOTEM gecreëerd die onderzoek doet/zal doen naar fiscale en sociale fraude waarbij de bevoegdheidsafbakening met de ‘klassieke’ secties van de afdeling Financiële criminaliteit gebaseerd is op een aantal criteria die punctueel afgetoetst worden, waarna het onderzoek zal toegewezen worden aan de sectie MOTEM of aan één van de andere secties.

76. Wat de gemengde multidisciplinaire onderzoekseenheden MOTEM betreft, merkt de gerechtelijk directeur FGP Oost-Vlaanderen op dat deze onderzoeksteams niet op permanente basis gecreëerd dienen te worden maar dienen samengesteld te worden in specifieke onderzoeken, waarbij politiemensen dan team zullen vormen met gespecialiseerde ambtenaren die dan ter beschikking gesteld worden door andere (fiscale en sociale) administraties.

³⁹ Kamer van Volksvertegenwoordigers, Integraal verslag, Vraag nr. 850 van de heer volksvertegenwoordiger Peter VANVELTHOVEN van 16 februari 2016 (N.) aan de minister van Justitie, DO 2015201607823, 14.03.2016.

⁴⁰ Afgezien van het voorzien van capaciteit in het kader van de opmaak OT3 – Cf. *supra*.

77. De gerechtelijk directeur Oost-Vlaanderen merkt op dat het niet-bestaan van het koninklijk besluit, aangekondigd in art. 105, § 11, WGP, de oprichting van zogenaamde MOTEM niet tegenhoudt, doch de inwerkingtreding ervan bemoeilijkt aangezien er geen dwingend karakter is naar de gespecialiseerde diensten inzake fiscale en sociale fraude.

78. Wat de fiscale administraties betreft merkt de gerechtelijk directeur Oost-Vlaanderen daarbij op dat er reeds verregaande onderhandelingen in dat kader waren met de FOD Financiën omtrent de inplanting, de bestaffing en de werkingsregels van deze teams, maar dat deze onderhandelingen zijn stilgevallen na de regeringswissel. Op het niveau van de FGP Oost-Vlaanderen zijn er nog geen onderhandelingen gestart met de fiscale inspectiediensten, aldus de gerechtelijk directeur, die vermeldt dat, wat de samenwerking met de fiscale ambtenaren betreft, de integratie van deze ambtenaren bij de FGP een noodzaak is ingevolge de samenlezing van het charter voor de belastingplichtige, en de recente nieuwe procedure 'una via', een procedure die een einde wil maken aan de dubbele incriminatie.

79. Wat de sociale inspectiediensten betreft, is de situatie blijkbaar omgekeerd. Daar zijn nog geen onderhandelingen gestart met de hoofdbesturen van de betrokken diensten, die volgens de gerechtelijk directeur Oost-Vlaanderen, ook niet zouden staan springen om in een MOTEM-werking te stappen, die door de aard van de onderzoeksdaden activiteiten ten voordele van de magistratuur inhoudt, daar waar deze diensten eerder georiënteerd zijn op administratieve controles. Wel zijn de betrokken administraties bereid om in te stappen in een ad hoc samengesteld onderzoeksteam; in dat kader is er een samenwerkingsprotocol in voorbereiding tussen de FGP Oost-Vlaanderen en de Sociale Inspectie Gent en het arbeidsauditoraat inzake de samenstelling van de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams.

80. De FGP Antwerpen, de FGP Luik vinden het niet wenselijk dat er een bijkomende afzonderlijke permanente gespecialiseerde onderzoekseenheid zou gecreëerd worden naast hun gebruikelijke ECOFIN-secties die dan specifiek zou ingeschakeld worden in het kader van een MOTEM-werking; wat hen betreft, zou afhankelijk van het onderzoek dat zich aandient ad hoc een gemengd multidisciplinair onderzoeksteam kunnen gecreëerd worden, waarbij dan voor wat de politiediensten betreft, de medewerkers gerekruteerd worden uit de bestaande ECOFIN-secties, afhankelijk van de wenselijke specialiteit.

81. De FGP Bergen vraagt dat er vooral duidelijkheid zou komen: een MOTEM-werking met gepaste middelen of een werkingsmodel zoals voorheen reeds bestond waarbij men een beroep kon doen op bijvoorbeeld fiscalisten van de CDGEFID.

82. De FGP Brussel stelt dat gezien de actuele context er van een afzonderlijke gespecialiseerde onderzoekseenheid geen sprake kan zijn.

83. De gerechtelijk directeur van Charleroi situeert deze gespecialiseerde onderzoekseenheid binnen zijn bestaande ECOFIN-afdeling.

84. De gerechtelijk directeurs van de FGP Antwerpen, FGP Bergen, FGP Luik en FGP Oost-Vlaanderen zijn van mening dat een multidisciplinaire werking een meerwaarde biedt. De gerechtelijk directeurs van de FGP Brussel en van de FGP Charleroi spreken zich daarover niet uit.

85. Bij alle bevroegde FGP verschillen de medewerkers die ingeschakeld zouden/zullen worden in de gespecialiseerde onderzoekseenheid en/of in de MOTEM-teams wat hun functieprofiel betreft niet van hun collega's in de andere ECOFIN-secties.

86. Uit de bevraging komt naar voor dat er geen gerichte 'recuperatie' is gebeurd van expertise die is vrijgekomen doordat het personeelskader van de CDGEFID werd verminderd; als er al een medewerker van CDGEFID naar een FGP is overgegaan, dan kaderde dat binnen de algemene mobiliteitsbeweging die momenteel in verschillende fases loopt na de herstructurering van de federale politie ingevolge de optimalisatie, en niet binnen een gerichte benadering om expertise 'over te hevelen'.

87. Wat de bevoegdheidsafbakening betreft tussen de ressortelijke FGP en de andere FGP van het ressort - en de eventuele laterale steun/werking in dat kader - dient vastgesteld dat ter zake dus ook nog geen regelgeving bestaat. De MOTEM-werking is ressortelijk voorzien in de wet en bijgevolg zal dit ook betekenen dat de voorziene capaciteit in het ganse ressort zal ingezet worden, aldus de gerechtelijk directeurs, maar er is nog geen regelgeving ter zake, en er zijn daarover blijkbaar tussen de FGP nog geen (begin van) afspraken gemaakt. De gerechtelijk directeur van Luik merkt in dat kader op dat wat hem betreft een duidelijk uitgewerkt kader wenselijk is. Andere directeurs spreken van het afsluiten van protocollen. De FGP Brussel wijst daarnaast op de personele onderbezetting van haar diensten die een dergelijke laterale steun ook niet zou toelaten.

88. Voor wat betreft de afstemming van de werking inzake ECOFIN-onderzoeken tussen de lokale politie en de federale gerechtelijke politie wordt door de meeste gerechtelijk directeurs verwezen naar de voormelde COL 2/2002 die betrekking heeft op de taakverdeling, de samenwerking, de coördinatie en de integratie tussen de lokale politie en de federale politie inzake opdrachten van gerechtelijke politie die nog steeds van toepassing is.

89. De wijze waarop deze samenwerking tussen het lokale en federale niveau verloopt kan verschillen, en is onder meer afhankelijk van de sturing van het openbaar ministerie en van de mate van betrokkenheid van de lokale zones voor ECOFIN-onderzoeken.

3.2.6. *Nieuw Functioneringsmodel DGJ*

90. In het kader van het optimalisatievoorstel voor de federale politie werd ook voorgesteld om het Functioneringsmodel DGJ te herzien (*cf. supra*). Door de federale politie werd ons op 15.3.2017 een nieuw Functioneringsmodel DGJ overgemaakt, goedgekeurd door de commissaris-generaal⁴¹. In dit nieuwe functioneringsmodel wordt de wijze beschreven waarop de functionele betrekkingen tussen de componenten van de algemene directie van de gerechtelijke politie (DGJ) tot stand komen. Daarbij wordt onder meer vermeld: "*Het model legt de klemtoon op de functioneringsprincipes, aanvullende modaliteiten zullen bij middel van thematische richtlijnen worden vastgelegd*"⁴².

91. Inzake de onderzoeksfunctie wordt in dit nieuw functioneringsmodel gesteld dat de FGP (bedoeld wordt de gedeconcentreerde diensten van de federale gerechtelijke politie) in beginsel de onderzoeksfunctie uitoefenen⁴³. De centrale diensten oefenen dan een

⁴¹ Schriftelijk antwoord d.d. 22.2.2017 uitgaande van de waarnemend commissaris-generaal en aanvullende informatie overgemaakt door de federale politie op 15.3.2017.

⁴² Functioneringsmodel DGJ, januari 2016, p. 1.

⁴³ *Ibidem*, p. 4.

onderzoeksfunctie uit (1) in die materies aangeduid door of krachtens de wet en (2) voor onderzoeken die niet kunnen toegewezen worden aan een territoriaal bevoegde FGP (art. 23 Strafvordering); van zodra de lokalisatie is gebeurd, wordt het onderzoek overgemaakt aan de territoriaal bevoegde FGP⁴⁴.

92. Voor wat betreft artikel 105, § 10 en § 11 WGP wordt een bijzondere modaliteit voorzien:

“In artikel 105, § 11 WGP heeft de wetgever de FGP van Brussel, Luik, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Antwerpen belast met gespecialiseerde onderzoeken inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit, fiscale en sociale fraude en ICT-criminaliteit. In deze materies zal de concrete rol- en taakverdeling tussen de verschillende componenten DGJ worden vastgelegd door middel van thematische richtlijnen.”

93. De informatie die ons op 22.2.2017 en 15.3.2017 met betrekking tot het nieuwe functioneringsmodel door de federale politie werd verstrekt bevat geen dergelijke thematische richtlijnen.

3.2.7. Meerwaarde

94. Zowel aan de directeur-generaal van de algemene directie gerechtelijke politie als aan de gerechtelijk directeurs van de FGP in de ressortelijke hoofdplaats werd in het kader van onderhavig onderzoek gevraagd welke de (te verwachten) meerwaarde zal zijn in vergelijking met de situatie voor de optimalisatiemaatregelen van 2014.

95. In het antwoord d.d. 3.5.2016 van de directeur-generaal van de algemene directie gerechtelijke politie wordt daarover vermeld: *« Le constat est très bien posé dans le questionnaire du Comité P. Désormais en effet des mesures d’optimisation, la lutte contre la délinquance économique et financière et la lutte contre la fraude fiscale et sociale s’articuleront au niveau de la police fédérale autour de quatre entités : les unités déconcentrées, l’approche MOTEM, l’OCDEFO, et la DJSOC dans sa dimension « suivi des phénomènes » en lien avec le nouveau PNS. Si l’on ajoute le rôle (essentiel) des polices locales dans l’arsenal des outils destinés à combattre judiciairement cette forme de criminalité, le tableau est complet ».*⁴⁵

96. Het komt ons voor dat dit antwoord niets zegt over een te verwachten meerwaarde.

97. Door de gerechtelijk directeurs van de FGP in de ressortelijke hoofdplaatsen werd op de vraag naar de meerwaarde meestal geantwoord dat gezien de actuele stand van zaken het nog niet mogelijk is om daarop een antwoord te geven.

98. Zoals reeds vermeld, wordt de mogelijkheid tot het werken met gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams door verschillende van deze gerechtelijk directeurs als een opportuniteit beschouwd.

⁴⁴ *Ibidem*, p. 5.

⁴⁵ Antwoord DGJ d.d.3.5.2016, 20-21.

3.2.8. Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019

99. Bijkomend dient opgemerkt te worden dat in het nieuwe Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 diverse bepalingen zijn opgenomen die betrekking hebben op de aanpak van ECOFIN-misdrijven.

100. De strijd tegen de sociale en fiscale fraude is als nationaal veiligheidsthema opgenomen in het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019⁴⁶.

101. Wat de sociale fraude betreft, worden daarbij als doelstellingen voor de geïntegreerde politie onder meer geformuleerd:

- het verfijnen van de onderzoeksmethoden en -technieken;
- het verzekeren, als federale politie, van een betere samenwerking met de partners op nationaal en internationaal niveau;
- binnen de federale politie, bijzondere aandacht besteden aan recuperatie van vermogens;
- als federale gerechtelijke politie, het ondersteunen van de bestuurlijke aanpak;
- het formaliseren en delen van de analyse van het fenomeen;
- het optimaliseren van de informatie-uitwisseling;
- het verfijnen en communiceren van de expertise.

102. Wat de fiscale fraude betreft, worden onder meer de volgende doelstellingen geformuleerd:

- als federale gerechtelijke politie een beeldvorming uitwerken door tweejaarlijkse strategische analyses betreffende georganiseerde btw-fraude uit te voeren, met aandacht voor nieuwe tendensen inzake carrouselfraude. Ook wat de fiscale fraude op het gebied van inkomstenbelasting betreft, worden strategische analyses gemaakt. Hierbij wordt aandacht besteed aan de impact van de digitale economie;
- beter voorkomen van georganiseerde btw-fraude door datamining met het oog op het tijdig ingrijpen om verdere schade te voorkomen. Deze datamining wordt uitgevoerd door de ondersteuningscel georganiseerde btw-fraude, waartoe de federale gerechtelijke politie bijdraagt;
- zorgen voor een snelle reactie met het oog op de optimale inbeslagname van de illegale vermogensvoordelen door de federale gerechtelijke politie in de onderzoeken inzake georganiseerde btw-fraude die aan haar worden toegewezen (toepassing “una via”);
- toepassen voor de federale gerechtelijke politie van het recherchemanagement wat de repressie van fiscale misdrijven betreft;
- implementeren van de geoptimaliseerde structuur van de federale politie met bijzondere aandacht voor de rol van de federale gerechtelijke politie;
- rekruteren door de federale politie van financiële speurders om de uitstroom van financiële onderzoekers op te vangen en werken aan de loopbaan (met de nodige aangepaste opleidingen) die beter op de noden van het terrein is afgestemd.

103. Naast de doelstellingen die betrekking hebben op de aanpak van deze veiligheidsfenomenen dient ook nog gewezen te worden op het transversale thema van de

⁴⁶ Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019, Deel 2, hoofdstuk 2, rubriek 2.4 ‘Sociale en fiscale fraude’.

buitgerichte aanpak dat eveneens in het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 is opgenomen⁴⁷. Daarbij is onder meer sprake van de bestendiging van de succesvolle multidisciplinaire aanpak van economisch-financiële criminaliteit middels ‘datamining’ in het kader van de gemengde ondersteuningscellen sociale en fiscale fraude, en de uitbreiding van die aanpak naar onder meer de strijd tegen witwassen. De doelstelling 11 ter zake vermeldt onder meer: *“Bestendigen en uitbreiden van vormen van actuele samenwerking en informatieuitwisseling, met zowel de federale als gewestelijke administraties. In de loop der jaren werden er tussen de partners samenwerkingsverbanden afgesloten (vb. protocol ernstige en georganiseerde sociale fraude, protocol fiscale fraude,..), werden tussen de ketenpartners processen ingevoerd om de acties beter op elkaar af te stemmen, werd de uitwisseling van informatie vergemakkelijkt door het inzetten van verbindingsofficieren (vb. vanuit de politie en/of de fiscus bij het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (COIV), de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI), de Kansspelcommissie), werden financiële ambtenaren ter beschikking gesteld van het openbaar ministerie en de geïntegreerde politie. Deze praktijken dienen te worden bestendigd en waar nodig zelfs uitgebreid”*.

104. Met betrekking tot de strijd tegen de fiscale en/of sociale fraude en de buitgerichte aanpak bevat het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 dus doelstellingen die direct verband houden met het voorwerp van onderhavig onderzoek. We wijzen in het bijzonder op de vermeldingen inzake de implementatie van de geoptimaliseerde structuur van de federale gerechtelijke politie; van het verbeteren van de samenwerking met de externe partners en het nemen van maatregelen die de uitstroom van financiële onderzoekers opvangen.

105. We merken wat het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 betreft ten slotte op dat voor wat betreft de opvolging en de evaluatie van de uitvoering van de doelstellingen uit het Nationaal Veiligheidsplan die onder haar bevoegdheid vallen, de federale politie onder meer een eenvormig monitoringssysteem zal uitwerken en toepassen⁴⁸.

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1. CONCLUSIES

4.1.1. Optimalisatiemaatregelen

106. Ingevolge de wet houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten van 26.3.2014 (BS 31.3.2014) en het koninklijk besluit van 23.8.2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14.11.2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie werd, voor wat het voeren van onderzoeken naar economische en financiële misdrijven door de geïntegreerde politie betreft, een bijkomend onderzoeksniveau gecreëerd.

107. Daar waar deze onderzoeken zich voorheen konden situeren bij (1) de lokale politie, (2) de gedeconcentreerde arrondissementele diensten van de federale gerechtelijke politie of bij (3) de centrale dienst ter bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie (CDGEFID) van de centrale directie voor de bestrijding van de economische en financiële criminaliteit (DJF) van de algemene directie van de gerechtelijke politie, werd (4) bijkomend voorzien in de creatie van opsporingseenheden binnen de gedeconcentreerde gerechtelijke directies van Antwerpen, Brussel, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Luik, belast met gespecialiseerde onderzoeken inzake georganiseerde economische en financiële

⁴⁷ Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019, Deel 2, hoofdstuk 2, rubriek 1.4. ‘Buitgerichte aanpak’.

⁴⁸ Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019, Deel 5 ‘Opvolging en evaluatie’, rubriek 1 ‘Veiligheidsfenomenen’.

criminaliteit, fiscale en sociale fraude. Deze opsporingseenheden worden in het bijzonder belast om deel uit te maken van gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams. Een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad kan de nadere regels van coördinatie, leiding en inzet van effectieven bepalen.

108. Bijkomend werden onder meer de gedeconcentreerde gerechtelijke directies 'opgeschaald' naar de omschrijving van de nieuwe gerechtelijke arrondissementen en werden de centrale directies van de algemene directie gerechtelijke politie hervormd waarbij DJF werd afgeschaft en de CDGEFID nu deel uitmaakt van de centrale directie van de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit (DJSOC).

109. Met het koninklijk besluit van 27.10.2015 werd daarnaast de nieuwe personeelsformatie van de federale politie vastgelegd (OT3), aangepast aan de nieuwe organisatiestructuur van de federale politie ingevolge de voormelde wet houdende optimalisatiemaatregelen van 26.3.2014 en het koninklijk besluit van 23.08.2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14.11.2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie.

110. Doel van onderhavig onderzoek was, twee jaar na het van kracht worden van het nieuwe regelgevend kader, na te gaan hoe de aanpak van financiële en economische onderzoeken binnen de federale gerechtelijke politie na deze optimalisatiemaatregelen georganiseerd is; of de opdrachten die daarbij voorheen door DJF werden opgenomen een plaats hebben gekregen binnen de nieuwe organisatiestructuur en of dit een optimalisatie betekent.

4.1.2. Afstemming van de werking inzake ECOFIN-onderzoeken tussen de lokale politie en de federale politie

111. Voor wat betreft de afstemming van de werking inzake ECOFIN-onderzoeken tussen de lokale politie en de federale gerechtelijke politie is de richtlijn van de minister van Justitie van 20.2.2002 die betrekking heeft op de taakverdeling, de samenwerking, de coördinatie en de integratie tussen de lokale politie en de federale politie inzake opdrachten van gerechtelijke politie, verder verduidelijkt in de omzendbrief COL 2/2002 van het College van Procureurs-generaal, nog steeds van toepassing. Het basisprincipe daarbij is dat onderzoeken aan de lokale politie worden toevertrouwd tenzij de complexiteit van het onderzoek ertoe noopt het aan de federale politie toe te vertrouwen. Het onderzoek inzake georganiseerde economische, financiële, sociale en fiscale delinquentie wordt in dat kader in principe aan de federale politie toegewezen.

4.1.3. Afstemming van de werking inzake ECOFIN-onderzoeken tussen de entiteiten van de federale gerechtelijke politie

112. De afstemming van de werking inzake ECOFIN-onderzoeken tussen de verschillende betrokken entiteiten van de federale gerechtelijke politie was voor de optimalisatie gebaseerd op het Functioneringsmodel DGJ uit 2003. Basisprincipe daarin was dat centrale directies in principe geen opsporings- of gerechtelijke onderzoeken uitvoerden, maar dat dit werd gedaan door de gedeconcentreerde, arrondissementele directies van de federale gerechtelijke politie. Uitzondering op deze regel vormde evenwel (onder meer) de centrale dienst CDGEFID waar wel strafonderzoeken werden gedaan. Daarbij dient opgemerkt te worden dat er daarbij geen specifieke bijkomende richtlijnen bestonden met betrekking tot welke onderzoeken door welke diensten (gedeconcentreerd of centraal) zouden gedaan worden.

113. Bij de voorbereiding van de optimalisatiemaatregelen werd door de werkgroep Optimalisatie op vraag van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken begin 2013 een optimalisatievoorstel gedaan voor de federale politie⁴⁹. Daarbij werd onder meer ook voorgesteld om het Functioneringsmodel DGJ te herzien, wat onder meer zou leiden tot een herdefiniëring van de bestaande functionaliteiten coördinatie, steun, expertise, conceptie en controle van de centrale diensten, en om het functioneringsmodel DGJ te vervolledigen via de toevoeging van het recherchemanagement.

114. Recent werd een nieuw Functioneringsmodel DGJ door de commissaris-generaal van de federale politie goedgekeurd, dat de werking tussen de verschillende entiteiten van de federale gerechtelijke politie nader regelt, en dat zowel wat betreft de onderzoeken op zich als wat betreft de andere functionaliteiten.

115. Voor wat betreft de ECOFIN-onderzoeken wordt in dit Functioneringsmodel DGJ specifiek met betrekking tot de werking van (onder meer) de voormelde gespecialiseerde onderzoekseenheden en de MOTEM, een afzonderlijke thematische richtlijn aangekondigd.

116. De federale politie merkt met betrekking tot deze gespecialiseerde onderzoekseenheden evenwel op dat ze de nodige initiatieven zal nemen teneinde het standpunt van de gerechtelijke overheden te kennen omtrent het al dan niet oprichten van deze eenheden⁵⁰ (*cf. infra*). In de reactie op onderhavig verslag wordt daarbij opgemerkt dat uit onderhavig verslag duidelijk blijkt dat omtrent het oprichten van deze eenheden 'er argumenten pro/contra zijn'⁵¹.

4.1.4. CDGEFID

117. De CDGEFID werd bij de reorganisatie ingevolge de optimalisatiemaatregelen ondergebracht bij de centrale directie DJSOC. Deze dienst zou nog enkel operationele taken krijgen. De personeelsformatie werd daarbij afgebouwd. Welke deze operationele taken zullen zijn, was op 22.2.2017 nog niet definitief vastgelegd. Naast een ontwerp van dienstenaanbod dat ter validatie bij de bevoegde overheden zou liggen, is er een ontwerp van koninklijk besluit ter uitvoering van art. 102, tweede lid, 4° van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, waarin de (toekomstige) onderzoeksopdrachten en onderzoeksplichten van (onder meer) de CDGEFID als centrale dienst worden omschreven. In het bijgaand Verslag aan de Koning worden daarbij de principes nader toegelicht die bij het toewijzen van onderzoeksopdrachten aan de centrale diensten van DGJ (waaronder dus de CDGEFID) dienen toegepast te worden.

118. In het ontwerp van koninklijk besluit wordt ook bepaald dat ten laatste tegen juni 2017 een toetsing dient te gebeuren die tot doel heeft de toewijzing van de opdrachten aan de centrale diensten te evalueren, en tevens na te gaan of de centrale onderzoeksdiensten de beoogde reële meerwaarde bereiken, in het bijzonder wat betreft de ondersteuning en de samenwerking met de 14 gedeconcentreerde federale directies. Bij die evaluatie moet onder meer nagegaan worden of is voldaan aan de uitwerking en naleving van duidelijke criteria voor toewijzing van onderzoeken aan gedeconcentreerde, *c.q.* centrale onderzoeksdiensten, aan het bestaan van versterkende synergieën tussen de verschillende onderzoeksniveaus ter

⁴⁹ Optimalisatie federale politie. Rapport in opdracht van de Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet, 18.1.2013.

⁵⁰ Schrijven van de waarnemend commissaris-generaal d.d. 22.02.2017.

⁵¹ Schrijven van de waarnemend commissaris-generaal d.d. 22.02.2017.

voorkoming van een concurrentiemodel, aan de vrijwaring van de inplaatsstelling van de multidisciplinaire onderzoeksteams (MOTEM), aan de eenduidige positionering van de gerechtelijke overheid inzake taakafbakening tussen de gedeconcentreerde en centrale onderzoeksdiensten, en aan een duidelijke definiëring van taken en verantwoordelijkheden van het centrale niveau (onder meer wat de marges voor autonoom onderzoek betreft).

119. Het ontwerp van koninklijk besluit is door de federale politie aan haar voogdijoverheden overgemaakt; het is actueel nog niet van kracht. De federale politie merkt daarbij op dat zij voor wat betreft het tijdstip waarop deze bepalingen van kracht zullen worden volledig afhankelijk is van het moment van de beslissing van de voogdijoverheden ter zake⁵².

120. De programmawerking en de opvolging van de ECOFIN-fenomenen (prioritaire en niet-prioritaire) zal blijkbaar niet langer gebeuren door, of met steun van, CDGEFID. Binnen de directie DJSOC zijn daarvoor transversale diensten voorzien. Aangezien er na de optimalisatie onvoldoende capaciteit beschikbaar is binnen DJSOC om alle door het nieuwe Nationaal Veiligheidsplan voorziene programma's op te volgen, werd recent door het directiecomité beslist om bepaalde programma's toe te vertrouwen aan gerechtelijk directeurs en/of aan directeurs-coördinatoren. Wat de aanpak van fiscale en sociale fraude betreft, stelt de federale politie aan de respectievelijke besturen voor dat zij het programma voor hun rekening zouden nemen (waarbij de federale politie een contactpersoon ter beschikking zou stellen). DJSOC blijft wel bevoegd voor de beeldvorming van de fenomenen vermeld in het Nationaal Veiligheidsplan, alsook voor de coördinatie en opvolging (in samenwerking met DGJ/Staff). Aangezien door de optimalisatie het aantal strategisch analisten werd teruggebracht, dienen hier ook prioriteiten gesteld te worden, aldus de federale politie.

4.1.5. Gespecialiseerde onderzoekseenheden in de 5 FGP ressortelijke hoofdplaatsen – gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams - MOTEM

121. In artikel 105, § 11, WGP, wordt vermeld dat een koninklijk besluit, in ministerraad overlegd, de nadere regels van coördinatie, leiding en inzet van effectieven kan bepalen met betrekking tot de gespecialiseerde onderzoekseenheden in de ressortelijke hoofdplaatsen die in het bijzonder deel moeten uitmaken van gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams (de zogenaamde MOTEM). Een dergelijk koninklijk besluit is er (nog) niet.

122. We merken hierbij op dat de formulering in het artikel 105, § 11, WGP, uitdrukkelijk enkel de eventualiteit van een dergelijk koninklijk besluit voorziet.

123. Wat de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams betreft, heeft de Minister van Justitie in antwoord op een parlementaire vraag toegelicht dat deze geen vaste structuur zullen vormen binnen de politiediensten maar een mogelijke manier van functioneren en samenwerken zijn in het kader van strafonderzoeken, onder coördinatie van een magistraat.

124. Bij de bevraging van de gerechtelijke directeurs van de FGP ressortelijke hoofdplaats bleek dat verschillende van deze directeurs evenwel naar het ontbreken van een dergelijk koninklijk besluit verwijzen als reden waarom er momenteel door hen nog geen verdere initiatieven werden genomen inzake de creatie van de gespecialiseerde onderzoekseenheden,

⁵² Schriftelijk antwoord van de waarnemend commissaris-generaal d.d. 22.02.2017.

voorzien in artikel 105, § 11, WGP, en inzake de deelname aan de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams.

125. Bijkomend blijkt dat enkele gerechtelijk directeurs van de FGP ressortelijke hoofdplaats van mening zijn dat het niet wenselijk is dat er een bijkomende afzonderlijke permanente onderzoekseenheid zou gecreëerd worden naast hun gebruikelijke ECOFIN-secties; om bij te dragen aan de MOTEM-werking zou afhankelijk van het onderzoek dat zich aandient wat hen betreft, kunnen geput worden uit medewerkers van de bestaande ECOFIN-afdelingen, naargelang de gevraagde specialisatie.

126. De gerechtelijk directeur Oost-Vlaanderen merkt op dat het niet-bestaan van dit koninklijk besluit de oprichting van de zogenaamde MOTEM-werking niet tegenhoudt; doch dat dit wel de inwerkingtreding ervan bemoeilijkt omdat er momenteel geen dwingend karakter is naar de gespecialiseerde externe diensten inzake fiscale en sociale fraude. Wat de fiscale administraties betreft, merkt hij daarbij op dat er reeds verregaande onderhandelingen in dat kader waren met de FOD Financiën omtrent de inplanting, de bestaffing en de werkingsregels van deze teams, maar dat deze onderhandelingen zijn stilgevallen na de laatste regeringswissel. Wat de sociale inspectiediensten betreft, zouden er volgens de gerechtelijk directeur Oost-Vlaanderen nog geen onderhandelingen gestart zijn met de hoofdbesturen van de betrokken diensten die ook niet zouden staan te springen om in een MOTEM-werking te stappen; wel blijken deze administraties bereid in te stappen in ad hoc samengestelde onderzoeksteams. In dat kader is er een samenwerkingsprotocol in voorbereiding tussen de FGP Oost-Vlaanderen en de Sociale Inspectie Gent en het arbeidsauditoraat inzake de samenstelling van de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams.

127. Verschillende bevraagde FGP's benadrukken de wenselijkheid of noodzakelijkheid van een definitief regelgevend kader.

128. In het schriftelijk antwoord d.d. 22.02.2017 van de waarnemend commissaris-generaal van de federale politie aan het Vast Comité P wordt ter zake opgemerkt dat de federale politie de nodige initiatieven zal nemen binnen het overlegplatform JUSTIPOL teneinde het standpunt te kennen van de gerechtelijke overheden omtrent het al dan niet oprichten van de gespecialiseerde onderzoekseenheden inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit, fiscale en sociale fraude, die in het bijzonder belast worden om deel uit te maken van gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, zoals voorzien in artikel 105, § 11, WGP, bij de gedeconcentreerde gerechtelijke directies van Antwerpen, Brussel, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Luik.

4.1.6. Personele capaciteit

129. Bij de CDGEFID voorziet het nieuwe personeelskader OT3 nog 18 FTE's operationele politiemedewerkers. Bij een volledige invulling zijn dat minder operationele politiemedewerkers dan voor de optimalisatie, waar de operationele onderzoekssecties toen 29 FTE's telden. Daarbij kan vooreerst evenwel opgemerkt worden dat aangezien de CDGEFID voor de optimalisatie ook niet-operationele taken had, een deel van deze personeelscapaciteit toen vermoedelijk ook aangewend werd voor andere taken dan het voeren van strafonderzoeken, waardoor kan verondersteld worden dat deze 29 FTE's niet exclusief werkten in strafonderzoeken. Bijkomend komt uit het ontwerp van dienstenaanbod en het

ontwerp van koninklijk besluit die hangende zijn naar voor dat de CDGEFID nog hoofdzakelijk operationele taken zou overhouden.

130. Op 31.12.2013 werkten er bij de CDGEFID 15 fiscalisten; na de optimalisatie is een aantal van 16 fiscalisten voorzien.

131. Uit bevraging van de voornoemde 6 gedeconcentreerde directies van de federale gerechtelijke politie komt naar voor dat – voor zover ons ter zake gedetailleerde informatie werd verstrekt – in het nieuwe personeelskader minstens evenveel of meer personele capaciteit wordt voorzien voor het voeren van ECOFIN-onderzoeken dan de situatie voor de optimalisatie. De afbouw van het operationele personeelskader bij de CDGEFID werd dus blijkbaar minstens ten dele gecompenseerd door een toename van de personeelskaders bij de FGP in de ressortelijke hoofdplaatsen.

132. Op het moment van de bevraging (mei – september 2016) waren deze personeelsformaties bij 4 van de 6 bevraagde gedeconcentreerde directies volzet of nagenoeg volzet. Bij de FGP Antwerpen zijn slechts 77 van de 115 voorziene plaatsen bezet; hierbij dient opgemerkt te worden dat de personeelsinvulling bij de FGP Antwerpen in het algemeen blijkbaar ernstig deficitair is. De FGP Brussel heeft geen gedetailleerde gegevens verstrekt maar spreekt van een structurele deficitaire situatie inzake personeelsbezetting in het algemeen.

133. Daar waar er een tekort is tussen de voorziene personeelsformatie en de werkelijke bezetting, wordt die niet in de 1ste plaats toegeschreven aan oorzaken/redenen die specifiek verband houden met de ECOFIN-materies. Daarbij werd onder meer gewezen op de uitstroom door de vergrijzing. Wat de ECOFIN-materies betreft, wordt wel gewezen op de problematiek van de moeilijke rekrutering van hoofdinspecteurs met een bijzondere specialisatie in dergelijke materies.

134. Bij enkele van de bevraagde gedeconcentreerde diensten van de federale gerechtelijke politie werd erop gewezen dat een deel van de beschikbare personele capaciteit inzake ECOFIN-onderzoeken momenteel dient aangewend te worden in het kader van onderzoeken inzake terrorisme.

135. De overgang van de personeelsformatie OT2 ter naar de personeelsformatie OT3 was in de periode van de bevraging nog aan de gang. Het betreft een overgangsprocedure in verschillende fases die betrekking heeft op de ganse federale politie. Dit betekent dat de actuele personele situatie een voorlopige is.

136. In het schriftelijk antwoord d.d. 22.02.2017 van de federale politie wordt opgemerkt dat de capacitaire middelen van de federale politie momenteel het voorwerp uitmaken van besprekingen met de voorgedijoverheden.

4.1.7. Meerwaarde

137. Door de bevraagde gerechtelijk directeurs werd op de vraag naar de meerwaarde van de optimalisatiemaatregelen voor de ECOFIN-onderzoeken meestal geantwoord dat het nu nog niet mogelijk is om daarop een antwoord te geven, gezien de actuele stand van zaken.

138. Wel wordt de mogelijkheid tot het werken met gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams door verschillende van deze directeurs als een opportuniteit gezien.

139. De directeur-generaal DGJ heeft geen concreet antwoord gegeven op de vraag naar de meerwaarde.

4.1.8. *Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019*

140. De strijd tegen de sociale en fiscale fraude is als nationaal veiligheidsthema opgenomen in het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019.

141. Daarnaast is ook het transversale thema van de buitgerichte aanpak in het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 opgenomen.

142. In het kader van deze thema's worden daarbij doelstellingen geformuleerd die direct verband houden met het onderwerp van onderhavig onderzoek, onder meer met betrekking tot de implementatie van de geoptimaliseerde structuur van de federale gerechtelijke politie, het verbeteren van de samenwerking met de externe partners en het nemen van maatregelen die de uitstroom van financiële onderzoekers opvangen.

4.1.9. *Slotconclusie*⁵³

143. Bijna drie jaar na het van kracht worden van de optimalisatiemaatregelen inzake de federale politie stellen we voor wat betreft de aanpak van de economische en financiële onderzoeken bij de federale gerechtelijke politie vast dat:

(1) er nog geen definitieve invulling is van de onderzoeksopdrachten die aan de CDGEFID als centrale dienst zullen worden gegeven. Een ontwerp van koninklijk besluit ter zake is voorgelegd aan de voogdijoverheden van de federale politie waarin zowel de principes van toewijzing van onderzoeksopdrachten aan de centrale diensten als een evaluatie van uitvoering van deze toewijzingscriteria is opgenomen. De federale politie merkt op dat de inwerkingtreding van deze bepalingen afhankelijk is van de beslissing van haar voogdijoverheden;

(2) er ook nog geen definitieve specifieke regelgeving is met betrekking tot de werking en de inzet van de gespecialiseerde onderzoekseenheden in de FGP in de ressortelijke hoofdplaatsen, en inzake de deelname van deze eenheden aan de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, en de werking van deze onderzoeksteams. De federale politie stelt ter zake dat ze de gerechtelijke overheden zal vragen naar hun standpunt omtrent het al dan niet oprichten van deze eenheden;

(3) er wel een nieuw Functioneringsmodel DGJ is dat bevoegdheden en de werking van de onderscheiden entiteiten van de federale gerechtelijke politie op elkaar moet afstemmen, maar dat voor wat betreft de ECOFIN-onderzoeken in dit Functioneringsmodel DGJ specifiek met betrekking tot de werking van (onder meer) de voormelde gespecialiseerde onderzoekseenheden en de MOTEM, een afzonderlijke thematische richtlijn wordt aangekondigd. De federale politie merkt wat de onderlinge afstemming van de opdrachten betreft tussen deze verschillende eenheden op dat eerst het standpunt moet gekend zijn van de gerechtelijke overheden met betrekking

⁵³ In het schriftelijk antwoord d.d. 22.2.2017 van de federale politie wordt ter zake opgemerkt dat het niet voldaan zijn aan de hierna vermelde aspecten de algemene directie van de gerechtelijke politie niet heeft belet om te investeren in de aanpak van financiële en economische criminaliteit, zowel op gedeconcentreerd als centraal niveau.

tot de voormelde oprichting van de gespecialiseerde onderzoekseenheden in de FGP van de ressortelijke hoofdplaatsen;

(4) de overgang naar de nieuwe personeelsformatie OT3 bij de federale politie nog steeds bezig is. De federale politie merkt ter zake op dat de capacitaire middelen van de federale politie momenteel het voorwerp uitmaken van besprekingen met haar voorgedijoverheden⁵⁴.

4.2. AANBEVELINGEN

144. Het is aangewezen dat er een definitieve invulling komt van de opdrachten van de centrale dienst ter bestrijding van de georganiseerde economische en financiële criminaliteit (CDGEFID) van de centrale directie DJSOC van de federale gerechtelijke politie. Voor zover daarbij nog geen tijdspad is voorzien, is het aangewezen er een vast te leggen.

145. Het is aangewezen dat er een definitieve regelgeving komt met betrekking tot de werking en de inzet van de gespecialiseerde onderzoekseenheden inzake georganiseerde economische en financiële criminaliteit, fiscale en sociale fraude, die in het bijzonder belast worden om deel uit te maken van gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, zoals voorzien in artikel 105, § 11, WGP, bij de gedeconcentreerde gerechtelijke directies van Antwerpen, Brussel, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Luik. Voor zover daarbij nog geen tijdspad is voorzien is het aangewezen er een vast te leggen.

146. Het is aangewezen dat het nieuw Functioneringsmodel DGJ dat de bevoegdheden en de werking van de onderscheiden entiteiten van de federale gerechtelijke politie op elkaar afstemt, vervolgens wordt aangevuld met specifieke thematische richtlijnen waarin voor wat betreft de ECOFIN-onderzoeken binnen de federale gerechtelijke politie de afstemming moet geregeld worden tussen de reguliere ECOFIN-onderzoeksafdelingen bij de gedeconcentreerde directies van de federale gerechtelijke politie, de gespecialiseerde onderzoekseenheden bij de gedeconcentreerde directies van Antwerpen, Brussel, Charleroi/Bergen, Oost-Vlaanderen en Luik die zullen deelnemen aan de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams en de centrale dienst CDGEFID. Daarbij dient ook de afstemming tussen enerzijds de voormelde gespecialiseerde onderzoekseenheden die deel zullen uitmaken van de gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, gesitueerd in de gedeconcentreerde diensten van de federale gerechtelijke politie in de ressortelijke hoofdplaatsen en anderzijds de reguliere ECOFIN-onderzoeksafdelingen bij de andere gedeconcentreerde diensten van de federale gerechtelijke politie binnen het zelfde gerechtelijk ressort invulling te krijgen. Voor zover daarbij nog geen tijdspad is voorzien, is het aangewezen er een vast te leggen.

147. Het is aangewezen dat de gepaste maatregelen worden genomen zodat de personeelsformaties die werden vastgelegd met het koninklijk besluit van 27.10.2015 ook ingevuld raken. Voor zover daarbij nog geen tijdspad is voorzien, is het aangewezen er een vast te leggen.

148. Het is aangewezen dat eens de voormelde aanbevelingen zijn uitgevoerd, er binnen een vastgelegd tijds kader een evaluatie wordt gemaakt waarbij wordt nagegaan of de aldus genomen maatregelen tot een optimalisatie hebben geleid voor wat betreft de aanpak van ECOFIN-misdrijven door de onderscheiden betrokken entiteiten van de federale gerechtelijke politie.

⁵⁴ Bedoeld wordt 22.2.2017, datum waarop deze informatie door de federale politie aan het Vast Comité P werd overgemaakt.

5. AFKORTINGEN

BS	Belgisch Staatsblad
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
CDGEFID	Centrale dienst ter bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie
CFI	Cel voor Financiële Informatieverwerking
COIV	Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring
DGJ	Algemene directie gerechtelijke politie
Dirco	Directeur-coördinator
Dirjud	Gerechtelijk directeur
DJF	Centrale directie van de bestrijding van de economische en financiële criminaliteit
DJSOC	Centrale directie van de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit
ECOFIN	Raad Economische en Financiële Zaken
FGP	Federale gerechtelijke politie
FOD	Federale overheidsdienst
FTE	Full time equivalent
GDA	Gerechtelijke dienst arrondissement
GFFO	Sectie Georganiseerde fiscale fraude
GSFSO	Sectie Georganiseerde sociale fraude
KB	Koninklijk besluit
MOTEM	Gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams
NVP	Nationaal Veiligheidsplan
OCS	Ondersteuningscel
OPS	Dienst operaties
OT	Organieke tabel
WGP	Wet op de geïntegreerde politie